

АЛГОРИТМ ФІКСАЦІЇ ЗБИТКІВ, ЗАВДАНИХ БІЗНЕСУ

УВАГА! ОСКІЛЬКИ ПРОЦЕДУРИ ФІКСАЦІЇ ЗБИТКІВ БІЗНЕСУ ЩЕ РОЗРОБЛЯЮТЬСЯ УРЯДОМ ДЛЯ ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ МАЙНА, ДАНИЙ АЛГОРИТМ СТВОРЕНО З УРАХУВАННЯМ ДІЮЧИХ ПРАВОВИХ НОРМ ТА НА ОСНОВІ КОНСУЛЬТАЦІЙ ЮРИСТІВ.

1

ФІКСУВАННЯ ПОЧАТКОВОГО СТАНУ МАЙНА

Зібрати максимально повний пакет **правовстановлюючих документів**: витяги про право власності чи користування, технічні паспорти, договори, бухгалтерські документи, фінансова звітність, оцінка майна, дозвільні документи, ліцензії тощо.

Зробити **декілька копій**, в тому числі - електронних (відсканувати, зберегти на фізичному носії інформації та на хмарному сервісі).

2

ФІКСАЦІЯ ФАКТУ ЗБИТКІВ ЧИ ПОШКОДЖЕНЬ МАЙНА САМЕ ВІД РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ

Звернутися до **правоохоронних органів** (наприклад, Нацполіції) чи ДСНС для фіксації події.

Після внесення даних до Єдиного реєстру досудових розслідувань чи складання актів та протоколів **отримати копії** таких документів.

Самостійно **зафіксувати подію**

1. Відео (фото) фіксація події (**УВАГА! Пересвідчіться у власній безпеці!**)

Оскільки відеозапис чи фото можуть бути використані в суді як доказ, потрібно дотриматися **важливих правил**, що забезпечать правдивість зйомки та прив'язку її до часу і місця:

- перед початком зйомки увімкнути **геолокацію** та перевірити **актуальність дати і часу** в налаштуваннях пристрою, на який буде проводитися зйомка;
- на початку зйомки навести камеру на себе, **представитися** (ПІБ, посада, відношення до юридичної особи), **назвати** місце, дату і час зйомки, **пояснити** обставини;
- **зафільмувати нищення чи пошкодження**, поєднуючи панорамні кадри з детальними та описуючи відомі обставини та наслідки;
- зберегти отриманий файл **без жодного редагування** на пристрої та в хмарному сервісі.

2. Отримання письмових доказів. На додачу до відеофіксації або замість неї можна зафіксувати знищення чи пошкодження майна письмово:

- **покази свідків** (якщо під час знищення чи пошкодження майна були очевидці). Записати свідчення особи про обставини події (за можливості та за згоди особи, це можна робити на відео), отримати підпис очевидця та персональні дані, за якими потім можна встановити особу та зв'язатися з нею;
- **складання акту обстеження** пошкодженого майна. Для його складання необхідно запросити представників місцевого самоврядування чи військово-цивільної адміністрації. Якщо це неможливо - скласти акт самостійно із залученням свідків. **УВАГА!** На сьогоднішній день не для всіх видів шкоди затверджена форма акту. Тому важливо **максимально детально** зафіксувати в такому акті ключові моменти - дату, час, місце, локацію, дані особи, що складає акт, інформацію про знищене чи пошкоджене майно, про обставини події та її наслідки. В акті важливо вказати також **дані про відомих очевидців** та, за можливості, додати фото чи відео події та підтвердити це підписами присутніх при огляді осіб;
- **проведення інвентаризації** чи оцінки пошкоджень. За можливості, варто звернутися до спеціалістів для формування висновків та документів, де будуть зафіксовані причини і обставини події, розмір заподіяної шкоди.

3. Збереження повідомлень у ЗМІ, публікацій у соцмережах, що доводять факт пошкоджень від дій російського війська (зберегти веб-сторінки у вигляді pdf-файлів або завантажити матеріали на фізичний носій інформації чи на хмарний сервіс).

3

ЗВЕРНЕННЯ ДО УПОВНОВАЖЕНИХ ОРГАНІВ*

До представників **військово-цивільної адміністрації** чи **обласної державної адміністрації**, оскільки саме вони відповідальні за фіксацію збитків підприємствам недержавної форми власності

До **правоохоронних органів** - Національної поліції <https://npu.gov.ua/> (якщо це не було зроблено раніше) чи до Офісу Генерального прокурора <https://gp.gov.ua/>

Через сайт <https://WarCrimes.gov.ua> (для **воєнних злочинів**, наприклад, знищення об'єктів цивільної інфраструктури)

Через сайт **“Росія заплатить”** <https://damaged.in.ua/>

До Офісу прокурора Міжнародного кримінального суду <https://icc-cpi.int/> (в разі шкоди від **воєнних злочинів**)

До Європейського суду з **прав людини** <https://echr.coe.int/> або <https://espl.com.ua/>

**Незважаючи на те, що порядок виплати компенсацій ще не врегульований, вважаємо, що звертатися з повідомленням про втрату чи пошкодження майна від дій російської армії слід робити за першої можливості.*

